

БӨЛІМ: ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЕКТ

Жасанды интеллект: шынайы мүмкіндігі, тәуекелі және қазақ қоғамына әсері

ЖАРИЯЛАНДЫ
05.06.2026

ТІРЕК СӨЗДЕР
AI, автоматтандыру, білім, Жасанды интеллект, цифрлық сауат

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/189168/>

Жасанды интеллект туралы әңгіме көбіне екі шекке кетеді: біреулер оны барлық мәселені шешетін құтқарушыға айналдырады, енді біреулер жұмыс орындарын жоятын қауіпті күш деп қабылдайды. Шындық, әдеттегідей, осы екі полюстің ортасында. Жасанды интеллект — адамды алмастыратын сиқыр емес, бірақ дұрыс қолданылса, уақыт үнемдеп, сапаны арттыратын қуатты құрал.

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЕКТ ДЕГЕН НЕ?

Қарапайым тілмен айтқанда, жасанды интеллект — үлкен көлемдегі деректерден заңдылық тауып, соның негізінде болжам жасайтын немесе мәтін, сурет, дыбыс сияқты нәтижелер шығаратын жүйе. Ол ойланып отырған адамға ұқсауы мүмкін, бірақ оның «ойлауы» статистика мен модельдерге сүйенеді. Сондықтан ол кейде өте дәл жауап береді, кейде сенімді қателеседі.

ҚАЙ ЖЕРДЕ ПАЙДАСЫ КӨП?

Күнделікті жұмыс

Мәтін редакциялау, ақпаратты жинақтау, жоспар құру, аударма, тұтынушы сұрақтарына жауап беру — бұлардың бәрінде жасанды интеллект көмектесе алады. Бұл әсіресе шағын бизнеске, мұғалімге, журналистке, студентке пайдалы.

Білім мен ғылым

Оқушы күрделі тақырыпты жеңіл тілмен түсіндіруге, студент дереккөз іздеуге, зерттеуші бастапқы талдауды жылдамдатуға пайдалана алады. Бірақ бір маңызды шарт бар: жасанды интеллект берген жауапты тексермей қабылдау — қателікке апарды.

ҚАУІПІ НЕДЕ?

- **Қате ақпарат:** кей жүйелер сенімді көрінетін, бірақ дұрыс емес мәлімет береді.
- **Тәуелділік:** ойлау мен жазу дағдысы әлсіреуі мүмкін.
- **Әділет мәселесі:** деректердегі бұрмалау алгоритм шешіміне де әсер етеді.
- **Құпиялық:** жеке мәліметті сақтықсыз енгізу қауіпті.

ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫ НЕ ІСТЕУІ КЕРЕК?

Бізге екі нәрсе қажет: цифрлық сауат және жергілікті мазмұн. Егер қазақ тіліндегі сапалы дерек аз болса, жүйе де әлсіз жауап береді. Сондықтан қазақша контент, терминология, білім ресурстары және отандық өнімдер көбейгені маңызды. Жасанды интеллект қазақтілді ортаға бейімделсе, оның пайдасы арта түседі.

Ең дұрыс ұстаным — үрей де емес, соқыр сенім де емес. Жасанды интеллектіні құрал ретінде қабылдаңыз: тексеріңіз, салыстырыңыз, сынаңыз. Сонда ол сізді алмастырмайды, керісінше мүмкіндігіңізді кеңейтеді.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.